

Zpráva o činnosti Regionálního muzea v Chrudimi v roce 2011

1. Úvod

V průběhu roku došlo ke třem změnám ve vedení muzea. K 31.7. odešla do důchodu Milena Burdychová, od 1.8. byla ředitelkou jmenována Dana Krouželová, která k 30.11. rezignovala na funkci, a proto byla od 1.12. pověřena vedením muzea Naděžda Jungmannová jako statutární zástupce.

V roce 2011 pokračovala úspěšně se rozvíjející spolupráce se školami - zejména základními, ale i mateřskými a středními, formou doplňkových výukových programů k výstavám a expozicím. Prázdninový muzejní tábor konaný ve dvou týdenních cyklech pro děti od 7 do 11 let je u veřejnosti oblíbený a žádaný. Tradiční již sedmá muzejní noc tematicky zaměřená na textil a pojmenovaná Proměny paní módy aneb v zimě hřeje, v létě chladí, měla velký úspěch u návštěvníků. Významnou akcí roku 2011 bylo zahájení záchranného archeologického výzkumu na stavbě obchvatu města Chrudim, práce trvaly díky příznivému počasí od července až do prosince (a dále do roku 2012). Rok byl úspěšný i vyřešením dostatku depozitárních prostor získáním budovy bývalého učiliště na území města - mohly být zahájeny přípravy na postupné přestěhování sbírek z depozitářů v budově sídla, a tím uvolnění prostor pro budování nových expozic v souladu s Konceptí rozvoje muzeí Pk na období 2010 - 2015.

2. Zhodnocení plnění zřizovatelem stanovených ukazatelů

Ukazatele stanovené zřizovatelem – příspěvek na provoz i objemy čerpání investičního fondu a prostředků na platy byly splněny. Limit prostředků na platy činil 4 325 tis. Kč, skutečně byl čerpán ve výši 4 297 tis. Kč.

Celkové tržby za vlastní výkony činily 5 731 tis. Kč. Vlastní příjmy (dotace, granty, vstupné, prodej zboží) činily celkem 785 tis. Kč, a to provozními granty ze státního rozpočtu získalo muzeum 91 tis. Kč (VISK, ISO), dotací na investice ze státního rozpočtu 150 tis. Kč (ISO), dotací na investice od Pk 380 tis. Kč, plánované vstupné ve výši 60 tis. Kč skutečně činilo 113 tis. Kč, plánované příjmy za prodej zboží ve výši 20 tis. Kč činily skutečně 51 tis. Kč. Plánované příjmy 150 tis. Kč z archeologických výzkumů činily skutečně 4 946 tis. Kč. Úsporou provozních nákladů po snížení příspěvku zřizovatele a díky vyšším výnosům nebylo nutné zapojovat fondy.

3. Péče o fond

• akviziční činnost

Sbírkový fond byl doplňován dle Sbírkotvorného programu RM v Chrudimi na léta 2009 – 2013. Do sbírkového fondu bylo zapsáno 442 ev. čísel chronologické evidence, což představovalo 801 předmětů a souborů předmětů. Nákupem v hodnotě 82 880,- Kč, hlavně od ÚZSVM a Města Chrudim (z pozůstalosti po JUDr. Charvátovi) bylo získáno 249 sbírkových předmětů a souborů, především nábytek z přelomu 19. a 20. stol., textil a jednotliviny různých oborů a materiálových skupin. Darem bylo získáno od devíti dárců celkem 110 předmětů. Vlastním cíleným sběrem bylo získáno 442 předmětů a souborů - převážně materiálů archivní povahy a přírodovědy.

• evidence fondů

Sbírkový fond muzea obsahoval k 31. 12. 2011 celkem 130 093 evidenčních čísel sbírkových předmětů a souborů. Je zapsán v centrální evidenci sbírek MK ČR pod evidenčním číslem sbírky MRU/002-05-06/132002 v šesti podsbírkách, a to archeologie, etnografie, historie, knihovna, přírodovědná a výtvarné umění. Hlášení nových přírůstků do CES bylo MK zasláno v průběhu roku 4x, hlášení o převodu sbírek z chronologické do systematické evidence bylo odesláno 2x.

Podle zákona č. 122/2000 Sb. a plánu inventarizací byl ověřován evidenční a fyzický stav sbírkového fondu v 9 samostatných inventarizacích. V roce 2011 bylo celkem inventarizováno 31 125 sb. předmětů nebo jejich souborů, zákonné penzum 5% inventarizovaných předmětů bylo překročeno.

V systematické evidenci v programu DEMUS byly zpracovány dle zákona č.122/2000 Sb. přírůstky za rok 2008 a další předměty z chronologické evidence. Průběžně se prováděla obrazová digitalizace sbírkového fondu, k 31. 12 2011 bylo digitalizováno celkem 27 275 ev.

čísel. Přírůstková kniha za rok 2011, vedená v digitální podobě, byla po skončení kalendářního roku vytištěna a svázána do knižní podoby.

- **ochrana a uchování fondu**

Sbírkový fond muzea je chráněn podle interních směrnic a řádů. Všechny prostory muzea byly vybaveny elektronickou zabezpečovací signalizací, budova sídla a část detašovaného depozitáře je vybavena protipožární elektronickou signalizací. Budova sídla a budova č. p. 10 v Rybičkově ulici jsou vybaveny elektronickým monitorovacím systémem Hanwell pro monitoring klimatu. V monitorovaných prostorách depozitářů i expozičních a výstavních prostorách byla využívána zvlhčovací i vysoušecí technika, zabraňující výkyvům teploty a vlhkosti. Stav sbírkového fondu byl průběžně kontrolován při vlastní práci s fondem při přípravě výstav, inventarizaci, systematické evidenci, poskytování badatelských služeb, zápůjčkách sbírek ad. Jako každoročně bylo ve všech prostorách muzea, kde se nacházejí sbírkové předměty, v měsíci červnu provedeno ošetření sbírek proti hmyzu, plísním a houbám plynováním.

- **restaurování a konzervování fondu**

Restaurování a konzervování fondu se provádělo převážně vlastními silami, ale 6 historických plakátů, starý tisk Český graduál (s dotací MK ISO D), 4 mamutí kly, 11 živočichů a 63 archeologických kovových fragmentů dodavatelky. Požadovaná dotace z programu ISO MK ČR byla získána ve výši 27 tis. Kč na restaurování starého tisku.. V konzervátorském oddělení byly průběžně čištěny a ošetřovány nové přírůstky, předměty pro výstavy a předměty vybrané při inventarizacích. Celkově bylo čtyřmi konzervátory zrestaurováno 255, zkonzervováno sanačně 1 093 a preventivně ošetřeno 339 kusů sb. předmětů.

- **vědecko – výzkumná práce**

Muzeum mělo plánováno 7 vlastních vědecko–výzkumných úkolů, 1 úkol nebyl z personálních důvodů uskutečněn, ostatní se dlouhodobě průběžně plnily a výsledky byly publikovány.

Vlastní dlouhodobé vědeckovýzkumné úkoly:

- a) regionální výtvarníci – dokumentace současných výtvarníků
- b) pravěká a raně středověká hradiště v okrese Chrudim
- c) fortifikační systémy a panská sídla na území okresu Chrudim
- d) pozdně středověká a raně novověká keramická produkce na Chrudimsku
- e) mapování invazivních druhů rostlin okolí Chrudimě
- f) pohádky Josefa Ceregetiho
- g) regionální informatika - bibliografie Chrudimě – nebyla uskutečněna

Muzeum realizovalo a ukončilo 38 komerčních a 9 nekomerčních záchranných archeologických výzkumů. Dále provádělo dohledy, sběry, povrchové průzkumy apod., celkem se jednalo o 108 akcí.

4. Odborná činnost ve vztahu k odborné veřejnosti

- **metodická činnost vůči organizacím Pk**

Muzeum poskytovalo v průběhu roku metodickou pomoc muzeím chrudimského regionu: MM ve Skutči, MMAg v Hlinsku a MM v Chrasti a mimo chrudimský region v MMAg v Poličce. Pomoc se tradičně soustřeďovala na oblast nové nebo novelizované legislativy, informací z oboru muzejnictví, poradenství v oblasti péče o sbírky, konzervace, preventivní konzervace sbírek, ekonomie apod. Muzeum stále spolupracovalo s občanským sdružením Boii při doplňování expozic muzea Keltů v zámku v Nasavrkách a s Městským muzeem a galerií v Poličce při zápůjčce a realizaci výstavy Xylém - dřevo. Pro Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod bylo sanačně zkonzervováno 29 kusů liturgických sbírkových předmětů. Vzhledem ke svým specializacím poskytovalo muzeum metodickou pomoc a poradenství v oblasti péče o sbírky i dalším muzeím mimo chrudimský region.

- **zapojení do spolupráce s jinými subjekty**

Muzeum průběžně spolupracovalo na zajišťování archeologické památkové péče s Archeologickým ústavem akademie věd, spol. Terra Verita (zejména obchvat Chrudimě) a dalšími subjekty provádějíci ZAV. V průběhu roku spolupracovalo se Státním okresním archivem v Chrudimi při přípravě a realizaci výstav, s dalšími muzei i galeriemi ČR při

přípravě výstavních projektů, kulturně výchovných akcí a výzkumných úkolů, např. s Národním muzeem v Praze, Národním zemědělským muzeem v Praze, Husitským muzeem v Soběslavi, Západočeským muzeem v Plzni, Východočeským muzeem v Pardubicích, Východočeskou galerií v Pardubicích, Regionálním muzeem ve Vysokém Mýtě, Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy, Správou CHKO Železné hory, Společností přátel Železných hor, Městským úřadem v Chrudimi, Chrudimskou besedou, Městským úřadem v Nasavrkách (občanským sdružením Boii), Městským muzeem ve Skutči, Hlinsku a Chrasti, Památníkem Lidice (Ležáky), Spolupracovalo se školami, s firmami a občanskými sdruženími, např. Vodními zdroji Chrudim, Ekocentrem Zelený dům v Chrudimi a dalšími soukromými osobami. Na základě smluv se středními i vysokými školami vykonalo v muzeu odbornou stáž 16 studentů v oboru konzervace a restaurace sbírek, 19 stážistů v oboru historie a archeologie a muzeum poskytlo konzultace diplomových prací. Pro tuzemské i zahraniční výstavy bylo uzavřeno 16 nových smluv a zapůjčeno ze sbírek muzea 537 sb. předmětů. Dlouhodobě zůstalo uzavřeno pro expoziční i reprezentační účely 10 smluv pro 129 sb. předmětů. Jednalo se o předměty zapůjčené např. Památníku Ležáky, obecním úřadům v Nasavrkách a Kameničkách, městským úřadům v Hlinsku, Heřmanově Městci a Luži, Městskému muzeu v Chrasti a Národnímu památkovému ústavu v Pardubicích pro mlýn v Ratibořicích a státní zámek ve Slatiňanech. V průběhu roku muzeum provedlo fyzickou kontrolu všech zápůjček.

Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií ČR, bývalá ředitelka muzea byla předsedkyní revizní komise AMG a členkou exekutivy AMG ČR, členkou redakční rady Věstníku AMG, členkou poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea loutkářských kultur v Chrudimi, členkou kulturní komise Rady Města Chrudimě a členkou komise pro muzeum Rady města Trutnova. Vedoucí konzervátorského oddělení je členkou Výboru a rady komise restaurátorů a konzervátorů AMG ČR a členkou rady komise konz. a rest. pro Pk a Královéhradecký kraj, archeolog muzea je členem Východočeské regionální archeologické komise, knihovnice je členkou Knihovnické komise AMG.

- **badatelské služby**

Muzeum poskytovalo badatelské služby odborné i laické veřejnosti. Badatelské dotazy byly na muzeum směřovány formou písemných, telefonických i elektronických dotazů i formou osobních návštěv. Muzeum evidovalo 242 badatelských úkonů, převážná část dotazů byla opět směřována na sbírkovou regionální knihovnu a historické sbírky archivní povahy a archeologické sbírky. Počet badatelských dotazů v jiné formě než osobní nebo písemné nebyl v muzeu evidován.

- **muzejní knihovny**

Muzejní knihovna je evidována jako specializovaná knihovna na MK ČR pod evidenčním číslem 3036/2002. Knihovna obsahovala k 31. 12. 2011 celkem 36 479 knihovních jednotek a skládá se ze sbírkové a odborné příruční knihovny. Sbírková knihovna je evidována podle zák. č. 122/2000 Sb. v CES. V průběhu roku 2011 se knihovní fond rozšířil o 386 knihovních jednotek. Doplňována byla knihovna o regionální tisky, odborné publikace a odborné časopisy v celkové hodnotě 18 769,- Kč. Knihy se poskytovaly čtenářům a především badatelům prezenčně podle knihovního a badatelského řádu muzea. Knihovna měla 61 stálých registrovaných uživatelů. V průběhu roku pokračovala digitální katalogizace fondu starých tisků a rukopisů zajišťovaná externě na dohody. Ve spolupráci se SOKA Chrudim byly digitalizovány staré ročníky regionálních novin (34 ks). Vzácný starý tisk Latinský graduál byl digitalizován pomocí dotace MK VISK ve výši 64 tis. Kč. Muzeum pokračovalo ve spolupráci s Národní knihovnou v Praze na souborném katalogu, ze strany muzea bylo zasláno 2 031 záznamů (celkem 13 983). Inventarizace knihovního fondu byla provedena u 3 177 svazků sbírkové a 2 758 svazků odborných knih a 142 svazků periodik. Muzeum poskytovalo meziknihovní výpůjční služby. Veřejný přístup na internet nebyl ze strany veřejnosti opět využit.

- **pořádání konferencí, seminářů, úzce odborných přednášek**

V květnu 2011 pořádalo muzeum ve spolupráci Českou archeologickou společností zasedání odborné skupiny pro studium historického skla a v říjnu se uskutečnilo výjezdní zasedání VRAK. V muzeu se v prosinci 2011 konalo odborné profesní setkání konzervátorů Pardubického a Královéhradeckého kraje Komise KPP AMG.

5. Aktivity ve směru k široké veřejnosti

• výstavní činnost, nové expozice a výstavy:

Muzeum připravilo v roce 2011 celkem 10 nových krátkodobých výstav ve svých výstavních prostorách o ploše 560 m². Nedostatek prostor opět neumožnil rozšíření stávajících expozic, byly stále přístupny 3 expozice, a to Umělecký plakát, Umělecké řemeslo a Mozaika z dějin regionu.

Nové výstavy v muzeu:

Z vlastních sbírek a zápůjček:

- Neznámý svět drobných savců
- Košumberk – znovuobjevené poklady
- Slavné vily Pardubického kraje
- Prof. Robert Nejepsa
- Vánoce
- Kouzlo hraček

Výstavy nesbírkové, ve spolupráci s výtvarníky regionu a dalšími subjekty:

- Práce žáků ZUŠ Chrudim
- Parky regionu

Výstavy zapůjčené:

- Co nového pod zemí
- Orient

Mimo své prostory spolupracovalo muzeum na výstavě Staré a krajové odrůdy ovoce (spolupráce s Ekocentrem Zelený dům v Chrudimi) v SZeŠ VOŠ Chrudim, na výstavě Xylém-dřevo v MMAg Polička, v zahraničí na výstavách plakátů A. Muchy v polském Sosnovci a Štětíně. Dále muzeum spolupracovalo s Ekocentrem Zelený dům na anketě Stromořadí Pardubického kraje

• publikační činnost muzea

Muzeum pokračovalo ve vydávání neperiodické publikace Chrudimský vlastivědný sborník (vydalo č. 15) tematicky zaměřený na různé oblasti historie. S dvouměsíční periodicitou bylo vydáno 6 čísel 20. ročníku regionálního časopisu Chrudimské vlastivědné listy. Odborní zaměstnanci muzea přispívali do Chrudimských vlastivědných listů, Věstníku AMG, regionálního tisku a dalších odborných časopisů.

• přednášková činnost

Muzeum bylo pořadatelem 3 samostatných odborných přednáškových cyklů z oboru archeologie a přírodovědy.

Muzejní pedagožka průběžně připravovala pro školy pracovní listy k jednotlivým expozicím a výstavám a 4 výukové programy pro školy. Konzervátoři muzea pokračovali pro děti a školní mládež s výukovým programem Jak na to, který seznamoval s různými technikami a materiály používanými při péči o sbírky. Opět velký zájem veřejnosti vyvolal další ročník příměstského dětského tábora, uskutečněný ve dvou týdenních turnusech.

• propagace, popularizace

Muzeum propagovalo svou činnost formou vlastních internetových stránek www.muzeumcr.cz, které jsou pravidelně aktualizovány vlastními silami, dále umístěním reklam a odkazu na serverech jiných subjektů, v katalogích využívaných pro cestovní ruch, poskytováním propagačních materiálů, příspěvky do novin a časopisů a rozesíláním pozvánek na akce. Ředitelka muzea i další odborní pracovníci poskytovali rozhovory tisku, televizním i rozhlasovým stanicím.

• Návštěvnost

Návštěvnost muzea měla oproti roku 2010 opět mírně vzrůstající tendenci. Zvýšený zájem veřejnosti byl jako každoročně o akce s volným vstupem do muzea. V roce 2011 se jednalo o Chrudimskou muzejní noc 27. 5., Dny evropského kulturního dědictví 10. 9., Bambiriáda 27.5. a vernisáže. Na zájem ze strany veřejnosti měla nesporný vliv témata jednotlivých výstav. Expozice a výstavy muzea v roce 2011 navštívilo 6 576 návštěvníků, z toho bezplatný vstup využilo 2 194 návštěvníků (z toho 705 muzejní noc). Další kulturně výchovné

akce navštívilo 839 účastníků (přednášky-100, program při chrudimské muzejní noci-705, dětský tábor-34 ad.). Vzdělávací programy pro školy absolvovalo 903 dětí.

6. Provozní záležitosti

• zhodnocení hospodaření

Muzeum hospodařilo v souladu s Rámcovým plánem práce muzea na rok 2011 a dílčími plány jednotlivých oddělení muzea. Vycházelo z poskytnutých dotací a dosažených vlastních příjmů. Dotace zřizovatele – příspěvek na provoz z rozpočtu Pk činil celkem 8 513 tis. Kč. Muzeum získalo dvě provozní dotace v celk. výši 91 tis. Kč ze státního rozpočtu z programů VISK 6 (digitalizace latinského graduálu) a ISO D (restaurování Českého graduálu) od MK ČR, dále dotaci investiční z programu ISO A (zabezpečení objektů) 150 tis. Kč dokrytou investiční dotací zřizovatele ve výši 158 tis. Kč. Další investiční dotace zřizovatele ve výši 222 tis Kč na úpravy nové budovy depozitářů bude použita v roce 2012.

Hospodářský výsledek organizace činil 234 501,25 Kč a je tvořen vyššími příjmy ze záchranných archeologických výzkumů a vstupného, úsporou mzdových nákladů za neobsazené místo ředitele a úsporou nákladů.

podíl na celkovém rozpočtu

- mandatorní výdaje činily	54,0 %
- prostředky na akvizice činily	0,6 %
- prostředky na restaurování a konzervování sbírek činily	1,1 %
- celkových příjmů – dotace PK.....	61,6 %
vstupné	0,8 %
ostatní	1,1 %
archeologie	35,8 %
nájem	0 %
dotace a granty	0,7 %

• získané finanční prostředky

Muzeum získalo vlastními příjmy celkem 5 731 tis. Kč, z toho 4 946 tis. Kč získalo z archeologických výzkumů. Vstupné činilo 76 tis. Kč a vstupné na programy 37 tis. Kč, příjmy z prodeje zboží činily skutečně 51 tis. Kč, provozní dotace a granty činily 91 tis. Kč, investiční dotace MK 150 tis. Kč a zřizovatele 380 tis. Kč. Finanční prostředky ušetřené prací dobrovolníků pro muzeum nelze finančně vyčíslit, stejně jako dary sbírkových předmětů a neuhonorované příspěvky do edičních materiálů apod.

• stav a čerpání fondů

Fond reprodukce majetku – čerpáno celkem 871 tis. Kč, z toho odvod do fondu zřizovatele ve výši 375 tis. Kč, na nákup investičního majetku 425 tis. Kč, na opravy bylo čerpáno 71 tis. Kč, zůstatek k 31. 12. 2011 činil 2 827 tis. Kč.

Rezervní fond – nebyl zapojen, zůstatek činil k 31. 12. 2011 činil 464 tis. Kč.

Fond odměn – nebyl zapojen, k 31. 12. 2011 činil zůstatek 51 tis. Kč.

• provedené opravy, pořízení investic

V souladu se závazkem vyplývajícím ze smlouvy o výpůjčce budovy sídla od města Chrudim provedlo jeho opravy ve výši 51 tis. Kč, oprava IM (chladicího depozitáře archivu) činila 20 tis. Kč.

• personální obsazení

Muzeum zaměstnávalo v roce 2011 celkem 19 přepočtených zaměstnanců, fyzických 23 osob, dvě zaměstnankyně byly na mateřské a rodičovské dovolené. V organizaci pracovalo 8 vysokoškoláků, poměr odborného k obslužnému personálu byl 5:3.

V Chrudimi 29.2.2012

Zpracovala: Naděžda Jungmannová